

Toekomstvisie

Valkenburg aan de Geul op weg naar 2035

Oplegnotitie

Inleiding

De gemeente Valkenburg aan de Geul heeft enige tijd geleden de ambitie geformuleerd om de werking van begroting- en verantwoordingscyclus te verbeteren. Daarvoor zijn enkele projecten gedefinieerd waaronder de actualisering van de vigerende toekomstvisie die dateert uit 2007. Het concept van die geactualiseerde visie ligt nu voor. In deze oplegnotitie wordt het proces waarlangs de visie tot stand is gekomen kort beschreven.

In de nu voorliggende concept visie zijn 6 strategische lijnen voor de toekomst geformuleerd. Elk van deze lijnen kent 2 alternatieve routes. Daarover zijn nog geen keuzen gemaakt. De behandeling van de concept visie in de commissie ABA en uiteindelijk in de raad is er ook op gericht om daarover besluiten te nemen.

Het visieproces

De fractievoorzitters van alle partijen hebben een leidende rol vervuld bij het ontwerp van de visie. Het proces is gestart met een bijeenkomst van deze voorzitters waarin de aanpak van het proces is bepaald. Een van de uitgangspunten was dat de geactualiseerde visie minder abstract zou moeten zijn dan de vigerende. Daarom is ervoor gekozen om uitgaande van de begroting beknopte scenario's te formuleren. Deze scenario's zijn met de fractievoorzitters bediscussieerd en op grond daarvan weer aangepast. Vervolgens zijn deze scenario's in de vorm van een werkconferentie met de raad bediscussieerd. De resultaten daarvan zijn vastgelegd in het document *'Bouwstenen voor de Toekomstvisie'* van 31 juli 2012.

De volgende stap in het proces was om een drietal externe klankbordgroepen bij de inhoudelijke discussies te betrekken. Deze groepen vallen samen met de organisatie-indeling: 'stad', 'wijk' en 'burger'. Deze scenario's zijn gespecificeerd per groep. Voor 'stad' zijn dat de strategische keuzen op langere termijn, voor 'wijk' zijn de relevante dimensies participatie en zelfsturing en voor de burger de kwaliteit van dienstverlening. Om deze consultaties goed voor te bereiden is een extra bijeenkomst georganiseerd met de fractievoorzitters.

Het overleg met de klankbordgroepen is gestart eind januari 2013. Het heeft geleid tot vrij ingrijpende aanpassingen in de opzet en inhoud van de toekomstvisie. Het waren steeds constructieve en inspirerende ontmoetingen. Na deze overleggen is gestart met het ontwerp van de visie zelf mede gebaseerd op de inhoudelijke inbreng van de klankbordgroepen en interne discussies binnen de organisatie. Het resultaat daarvan is weer bediscussieerd met de fractievoorzitters dat heeft geleid tot een concept. Dit concept is vervolgens weer ter advies aan een drietal adviesraden van de raad voorgelegd. Na ontvangst van hun reacties is het definitieve concept opgesteld zoals dat nu voorligt.

In schema ziet het proces zoals het is verlopen er als volgt uit:

Datum	Gebeurtenis
23-4-2012	1 ^e Bijeenkomst met fractievoorzitters onder leiding van Theo Wassink
18-6-2012	Strategiedebat met raad onder leiding van Theo Wassink
4-12-2012	2 ^e Bijeenkomst met fractievoorzitters onder leiding van Theo Wassink
31-1-2013	Bijeenkomst klankbordgroep WIJK onder leiding van Theo Wassink
6-2-2013	Bijeenkomst klankbordgroep STAD onder leiding van Theo Wassink
18-3-2013	Bijeenkomst klankbordgroep BURGER onder leiding van Theo Wassink
10-4-2013	3 ^e Bijeenkomst fractievoorzitters onder leiding van Theo Wassink
22-10-2013	4 ^e Bijeenkomst fractievoorzitters onder leiding van Theo Wassink
1-11-2013	Start consultaties adviesraden
28-11-2013	Concept reactie op bijdragen van adviesraden gereed
10-01-2014	Definitief concept Toekomstvisie gereed voor behandeling in de commissie ABA

Alternatieve routes

De ideeën over de toekomstige ontwikkeling worden beschreven in paragraaf 6 en zijn vervat in 6 strategische lijnen. Voor elk van deze lijnen zijn in paragraaf 7 alternatieve routes beschreven welke zijn gebaseerd op de *voorlopige* keuzen die de fractievoorzitters en de raad eerder in het proces hebben gemaakt. Over deze routes moeten dus nog besluiten worden genomen.

Het gaat om de volgende lijnen:

1. Kiezen voor het toerisme en evenementen als dominante dragers van de lokale economie. De inhoud van die dragers baseren op de wellness-lijn “culinair, sportief en cultureel genieten en ontspannen en gedragen door een keuze voor authenticiteit van de publieke ruimte en het productenaanbod. Streven naar een groter aandeel van de senioren wat het verblijfstoerisme betreft. Evenementen moeten onderscheidend zijn ten opzichte van elkaar en in de regio, van voldoende kwaliteitsniveau en bijdragen aan het economisch rendement.
2. Kiezen voor regionale differentiatie en samenwerking.
3. Nadrukkelijker kiezen voor een duurzaam en gezondheidsprofiel van de gemeente.
4. Verdere intensivering van de zelfsturing, via de kernoverleggen / burgerinitiatieven en faciliteren van niet formele al dan niet tijdelijke netwerken in de kernen die oplossingen willen realiseren voor lokale kernproblemen.
5. Herdefiniëring van de beschikbaarheid van maatschappelijke basisvoorzieningen in relatie tot de demografische ontwikkeling.
6. De kwaliteit van dienstverlening wordt gezien als een facet van het handelen in relatie tot de voorgaande vijf *inhoudelijke* lijnen.

Voor elk van deze lijnen zijn 2 alternatieve routes opgenomen en beschreven in paragraaf 7 van de visie. Daarover moeten dus nog beslissingen worden genomen. In de bijlage is een *samenvatting* van de 2 routes opgenomen. Voor de gehele tekst wordt verwezen naar de visie zelf, deze is leidend.

Over tot de orde van de dag?

Het visietraject is vrij intensief geweest. Het zou dan ook goed zijn als na de vaststelling van de visie in de raad deze het uitgangspunt wordt voor de werking van de begroting- en verantwoordingscyclus en daar is meer voor nodig dan alleen dit visiedocument vaststellen. In de paragraaf “Papier is geduldig” van de toekomstvisie is daarover een aantal suggesties gedaan. De raad verzoekt het college om deze voorstellen uit te voeren. Het gaat om:

1. een zodanige inrichting van de programmabegroting dat deze, zonder dat het autorisatieniveau verandert, beter op de toekomstvisie kan worden afgestemd;
2. opstellen ,via een interactief proces, van een integrale visie op de leefbaarheid;
3. opnieuw met de kernoverleggen / burgerinitiatieven in overleg treden over de rollen en verantwoordelijkheden omdat daar kennelijk nog altijd verschillende verwachtingen over bestaan;
4. overleg met de horecaondernemers en de VVV. Dat overleg moet leiden naar een gedeelde visie over de inhoud van het gewenste imago in de toeristische markt en het maken van afspraken over een consequent uitdragen van dat imago, zowel in het communiceren daarover als de investeringen in de toeristische infrastructuur van Valkenburg aan de Geul. Dat kan dan mede de basis worden voor de nieuwe Toeristische Visie als opvolger van de huidige die in 2015 afloopt.
5. analyse onder welke condities de regionale detailhandelsfunctie van Valkenburg aan de Geul duurzaam kan worden vervuld.

Bijlage Strategische lijnen met hun alternatieve routes

Strategische lijnen STAD	
<p>1. Kiezen voor het toerisme en evenementen als dominante dragers van de lokale economie. De inhoud van die dragers baseren op de wellness-lijn “culinair, sportief en cultureel genieten en ontspannen en gedragen door een keuze voor authenticiteit van de publieke ruimte en het productenaanbod. Streven naar een groter aandeel van de senioren wat het verblijfstoerisme betreft. Evenementen moeten onderscheidend zijn ten opzichte van elkaar en in de regio, van voldoende kwaliteitsniveau en bijdragen aan het economisch rendement.</p> <p>2. Kiezen voor regionale differentiatie en samenwerking.</p> <p>3. Nadrukkelijker kiezen voor een duurzaam en gezondheidsprofiel van de gemeente.</p>	
Route 1	Route 2 (alleen afwijkend ten opzichte van route 1)
<i>Veiligheidsbeleid</i> primair baseren op objectieve veiligheid en alleen ontwikkelingen in de subjectieve veiligheid volgen.	
<i>Parkeerbeleid</i> ondersteunend voor toeristische functie en behoud van regionale detailhandelsfunctie.	<i>Parkeerbeleid</i> zal alleen als toeristisch instrument worden ingezet als de parkeeropbrengsten daardoor niet verminderen. Nader zal worden onderzocht hoe het parkeerbeleid functioneel kan zijn voor een duurzame regionale detailhandelsfunctie van Valkenburg aan de Geul. De <i>verkeersafwikkeling</i> zal binnen de bestaande hoofdstructuur plaatsvinden.
Creëren van een nieuwe noord-zuid route. Minder vergaande variant: eenrichtingscircuit Julianalaan, Oranjelaan, Wilhelminalaan, Geneindestraat zodat in principe een grote rotonde ontstaat. In regionaal verband zullen we streven naar een railverbinding met Aken.	De doorstroming zal alleen worden verbeterd door een andere routing parkeeraccommodaties waardoor minder verkeer in het centrum. Onderzocht wordt of in regionaal verband kan worden gestuurd op een andere verdeling van de vervoersstromen, waarbij regionale en toeristische stromen mogelijk kunnen worden onderscheiden.
De <i>regionale uitgaansfunctie</i> voor jongeren zal worden afgebouwd.	De <i>regionale uitgaansfunctie</i> voor jongeren zal niet worden afgebouwd. Onderzocht wordt of een geografische spreiding van horecatypen mogelijke conflicterende belangen van de verschillende categorieën bezoekers kan verhinderen.
Geen nieuwe <i>bedrijfsterreinen</i> . Noodzakelijke uitbreidingen in regionaal verband realiseren.	
Naast de intrinsieke waarde van de <i>culturele infrastructuur</i> zal deze ook worden ingezet als drager van de toeristische functie. Aan de culturele instellingen zullen kwaliteitseisen worden gesteld en als criterium in het subsidiebeleid worden opgenomen. Panden met een cultureel-historische waarde in en in de nabijheid van het centrum die tekenen van verval vertonen zullen met respect worden gerestaureerd. Daarvoor zal een langjarig programma worden ontwikkeld.	Panden met een <i>cultureel-historische waarde</i> in en in de nabijheid van het centrum die tekenen van verval vertonen kunnen alleen worden gerestaureerd als daar externe gelden voor beschikbaar komen.
Het <i>woningbouwprogramma</i> zal zodanig worden aangepast, dat de kansen voor het benutten van lege plekken in het centrum die de beleving erg negatief beïnvloeden zo groot mogelijk wordt.	Het <i>woningbouwprogramma</i> wordt niet gebruikt om de aantrekkelijkheid en de verblijfswaarde van het centrum te vergroten. We kiezen alleen voor die plannen die kwaliteit en/of de leefbaarheid en/of de doorstroming naar kwalitatief goede woningen ondersteunen. Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen het centrum en de andere kernen.
Op het terrein van de <i>volksgezondheid</i> niet beperken tot wat wettelijk verplicht is maar gezondheidsaspect mee wegen bij andere beleidsterreinen.	Op het terrein van de <i>volksgezondheid</i> zullen we een minder actieve rol spelen en ons beperken tot faciliteren van initiatieven zonder financiële implicaties.

WIJKSE S-lijnen:

4. *Verdere intensivering van de zelfsturing, via de kernoverleggen / burgerinitiatieven en faciliteren van niet formele al dan niet tijdelijke netwerken in de kernen die oplossingen willen realiseren voor lokale kernproblemen.*
5. *Herdefiniëring van de maatschappelijke basisvoorzieningen in relatie tot de demografische ontwikkeling.*

Route 1	Route 2 (alleen afwijkend ten opzichte van route 1)
Meer ruimte bieden aan de kernoverleggen / burgerinitiatieven. Binnen deze keuze wordt niet door de raad vooraf de inhoudelijke onderwerpen bepaald die verder langs de lijn van de zelfsturing door de kernen zelf kunnen worden uitgevoerd.	Het belang dat aan de <i>zelfsturing</i> wordt toegekend blijft ook voor de toekomst bestaan. Alleen zal in deze route de raad de inhoudelijke onderwerpen agenderen die daarvoor per kern aan de orde kunnen komen. De wijze van uitvoering wordt vervolgens gedelegeerd aan de kernoverleggen / burgerinitiatieven.
Aan lokale initiatieven die de leefbaarheid in de kernen willen vergroten, ook buiten de kernoverleggen / burgerinitiatieven om, wordt medewerking verleend in die zin dat eventuele lokale regels worden versoepeld of buiten werking gesteld als dat de realisering van het initiatief zou belemmeren.	Er worden geen <i>extra</i> inspanningen gedaan om lokale initiatieven buiten de kernoverleggen / burgerinitiatieven om te faciliteren.
Investerings in <i>wijkvoorzieningen</i> voor de sport, het basisonderwijs en gemeenschapshuizen waarvan de afschrijving langer is dan de gebruikelijke gebruiksduur worden voorshands niet uitgevoerd	Investerings in <i>maatschappelijke en sportieve voorzieningen</i> in de kernen worden beoordeeld tegen de achtergrond van de mogelijkheden om organisaties meer met elkaar te laten samenwerken. Het concept van 'de vereniging van de toekomst' zal daarbij leidend zijn.
Ontwerpen integraal en samenhangende visie en beleid op het leefbaarheid. Het <i>accommodatie- en subsidiebeleid</i> zal op die visie worden gefundeerd.	
S-lijnen vanuit de BURGER	
6. <i>De kwaliteit van dienstverlening wordt gezien als een facet van ons handelen in relatie tot de voorgaande vijf inhoudelijke lijnen.</i>	
Route 1	Route 2
Voor de dienstverlening naar bedrijven en instellingen zal een aparte contactfunctionaris worden aangesteld die als aanspreekpunt voor de bedrijven zal fungeren.	De expliciete verbreding van de kwaliteit van dienstverlening naar alle onderdelen van de organisatie en de afstemming van het aannamebeleid van nieuwe medewerkers daarop garandeert in voldoende mate de beoogde veranderingen. Een aparte functionaris voor de dienstverlening naar bedrijven en instellingen wordt niet noodzakelijk geacht.
We zullen ons inspannen om de afdoening van diensten en producten die 'beleidsarm' zijn op een andere wijze te organiseren waarbij het niet vanzelfsprekend is dat deze levering via onze gemeente zal blijven gaan.	Het aanbieden van beleidsarme diensten en producten via andere organisaties dan de gemeente Valkenburg aan de Geul zullen we niet actief nastreven. We zullen daar dan ook zelf geen initiatieven voor nemen.